

Fæster

Fæste af en gård under et gods var den almindelige måde at erhverve brugsret/leje en gård på indtil start/midt 1800 tallet. Fæstevæsenet blev først ophævet i 1919, men allerede i midten af 1800 tallet var selveje blevet almindeligt. Gårdene blev således frasolgt godset.

Man får oplyst:

- Den tidligere fæsters navn
- Den nye fæsters navn
- Hartkornets størrelse
- Vurdering af ejendommen
- Hvor mange dyr og redskaber fæsteren fik med

Ved du i hvilket sogn en fæster boede, men kender ikke godset, er der hjælp at hente for Nørrejylland. Slå op i [Stedregister til Nørrejske Godsarkiver](#).

Fæstekontrakter blev indgået mellem godsejeren og fæsteren og var almindeligvis på livstid, hvis betingelserne ellers blev overholdt og ofte gik fæstet videre fra far til søn.

Det var også tilfældet med en gård i Vitten under Frijsenborg, den var fæstet af min tip x 3 oldefar og i 1819 overtog min tip x 2 oldefar fæstet. For at finde fæstekontrakten skal man søge i [Rigsarkivet](#). Ved Arkivskabers navn indtaster man *Frij* og ved arkivmaterialets titel indtaster man *fæste*.

Der dukker nu følgende billede op:

11 resultater		
20 per side		
Arkivskaber Frijsenborg Gods	Arkivserie Fæsteprotokol 1719 – 1863	Format og tilgængelighed Papir, online
Arkivskaber Frijsenborg Gods	Arkivserie Journal over udlæg til bestridelse af omkostningerne ved fæstegodsets salg 1853 – 1865	Format og tilgængelighed Papir
Arkivskaber Frijsenborg Gods	Arkivserie Navneregister til fæsteprotokoller 1719 – 1863	Format og tilgængelighed Papir, online
Arkivskaber Frijsenborg Gods	Arkivserie Regnskaber over indkomne købesummer for afhændet fæstegods 1852 – 1913	Format og tilgængelighed Papir
Arkivskaber Frijsenborg Gods	Arkivserie Reversalfæstebræve	Format og tilgængelighed Papir, online

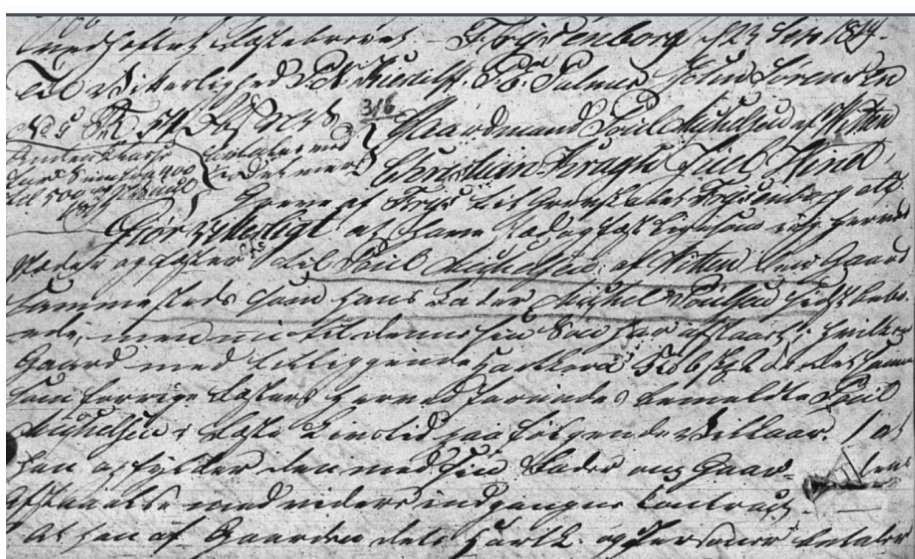
Det er så heldigt at der er navneregister til fæsteprotokollen, og her finder jeg min tip x 2 oldefar, Poul Michelsen. Der står at han fæster en gård i Vitten, han overtager gården efter sin fader Michel Poulsen. Der står endvidere en dato for fæstets overtagelse, nemlig den 20/9 1819. Endvidere er der en sidehenvielse til protokollen. OBS: Sidenummer i fæsteprotokollen gælder både højre side hvor sidenummer er og efterfølgende venstre side, hvor jeg finder fæsteaftalen.

Poul	Vilken	1819	$\frac{20}{7}$	1826.
Faderens Michael Poulsen Tørk				
Jøren	Tollby	1804	$\frac{4}{6}$	52.

Jeg kan nu slå op i protokollen og finde fæstet. Det kan være vanskeligt at læse den gotiske skrift men man kan bruge hjemmesiden [Models - Transkribus](#) til at få oversat et billede af teksten.

Jeg tager billedet med det klippeværktøj der findes i windows.

Billedet kan se ud som nedenstående.

Jeg åbner nu Transkribus, vælger den sprogmodel der hedder dansk dokumentarist og indlæser billedfilen.. Så kører resten automatisk – kan tage tid – og resultatet kan f.eks. se sådan ud:
Det er ikke helt korrekt oversat, men meningen er nok til at forstå

+

-

siør vitterligt at have stæd og fast ligesom ieg herved
stæder og fæster til Poul Michelsen af Witten med Gaard
sammesteds som hans Fader Michel Poulsen sidst beboe
ere, men nu til dennes sin Søn har afstaaet; hvilket
Gaard med tilliggende Hartkorn Pløb skal de Ret samme
som forrige Fæsters herved forundes bemeldte Poul
Michelsen i Fæste Livstid paa følgende Villaar. 1 at
han opfylder den med sin Fader om Gaard-

 Upload another image

 PDF

 Doc

 Copy to clipboard